

Visió universal del Fundador de l'Opus Dei

Jordi Cervós

Catedràtic emèrit de la Universitat Lliure de Berlín
Primer Rector de la Universitat Internacional de Catalunya

Des del primer moment de la fundació de l'Opus Dei, Josepmaria Escrivà de Balaguer deixà clar que l'Obra havia nascut amb un caràcter universal. En la primera benedicció amb el Santíssim que va donar a tres xicots als inicis del seu apostolat amb estudiants, ens recordava com darrere d'ells veïe una multitud de diferents races, continents, etc. Ja veia la universalitat de l'Obra.

El 1934 deixà escrit, en un dels primers documents sobre l'esperit sobrenatural de l'Opus Dei, que l'Obra no havia vingut a solucionar un problema local que aleshores hi havia a Espanya d'anticlericalisme, de persecució de l'Església, de liberalisme vuitcentista, etc., sinó a obrir un camí per a totes les persones de totes les classes, de totes les races i de totes les condicions socials perquè se santifiquessin a través del treball enmig del món. Sentia com a vivència immediata les necessitats materials i espirituals de les persones individuals i de les multituds. Tal com relata Mons. Àlvar del Portillo: *Recordo un esdeveniment de l'agost de 1958, durant una de les estades del nostre Fundador a Londres. Un dia caminava amb alguns de nosaltres pels carrers de la City i, en passar davant la seu central dels bancs més famosos i de les empreses comercials i industrials més antigues, es quedà astorat per aquella puixança. Per contrast, sentí tota la seva personal debilitat.*

El Senyor permeté que en aquell moment el Pare s'adonés molt vivament de la seva impotència per tirar endavant, només amb les seves pròpies forces, l'empresa sobrenatural que li havia estat confiada. Però el refermà alhora amb una locució interior, que donà una nova embranzida a la seva esperança: "Tu no pots, però Jo sí". (Entrevista sobre el Fundador de l'Opus Dei, p. 105-106).

El seu apostolat sempre fou universal, arribant a malalts i sans, intel·lectuals i obrers. En els viatges que féu per Llatinoamèrica, els anys 1970 (Mèxic), 1973, 1974 i 1975, va insistir en la necessitat de promoure obres socials que permetessin viure dignament la gent del camp. Aquelles labors ara són una realitat.

Aquesta universalitat va ser d'antuvi no solament geogràfica sinó temporal, perquè com ell deia, en el món sempre hi haurà gent que treballi. En les seves converses sortia sovint aquesta visió històrica. Per exemple, comentava que en una ocasió, una persona de bon cor però sense fe, assenyalant un mapa-mundi, li havia comentat: *Vet aquí el fracàs de Crist. Tants segles mirant de ficar en la vida dels homes la seva doctrina, i vegi'n els resultats: no hi ha cristians.* Davant d'això el Fundador de l'Opus Dei reaccionà amb esperança, pensant que Crist *no ha fracassat: la seva doctrina i la seva vida fecunden el món contínuament* (cfr. És Crist que passa, n. 129). L'obra del Crist, la tasca que li encomanà Déu Pare, s'està realitzant contínuament, la seva força travessa la història portant la veritable vida.

El sentit universal de Josepmaria Escrivà de Balaguer coincidia amb el seu sentit de catolicitat per això, tan aviat com pogué, anà a Roma i allí establí el govern central de l'Opus Dei, per la proximitat de Pere, fonament de l'Església Catòlica Universal. En una homilia (cfr. És Crist que passa, n. 150) parlava de nosaltres com grans de blat que la mà nafrada de Crist prenia, apretava, els xopava amb la seva sang i després els escampava per tot el món. Per això, quan li vaig demanar la tardor de 1951, quan començaríem la labor de l'Obra a Alemanya, la meua pregunta reflectia la inquietud apostòlica universal que el fundador de l'Opus Dei ens havia transmès. La seva resposta

va ser una altra pregunta: *Saps alemany?* Jo vaig respondre, si bé he de reconèixer que una mica indecís, ja que no havia aprofitat prou bé el poc alemany del batxillerat: *Sí, Pare*. Ell em va dir: *Doncs aniràs a Alemanya a començar la labor*. Aquestes paraules van decidir la gran aventura que em dugué a treballar durant quaranta-vuit anys en aquell país.

Als inicis de la labor a Alemanya, quan les dificultats amb l'idioma i la manca de mitjans materials eren urgents, el Pare ens va visitar diverses vegades, per animar-nos. Ens sorprengué el seu coneixement de la història i de l'actualitat alemanya en el context europeu. Cridava l'atenció com el Pare s'interessà pel tarannà del nostre país i al mateix temps pensava en tota l'Obra. Un dia, en una tertúlia ens va explicar que havia omplert les autopistes d'Alemanya amb Avemaries i cançons.

El 30 de novembre de 1955 arribà a Bonn per sortir el 3 de desembre cap a Viena. En tornar al cap de quatre dies, ens digué que havia visitat la imatge de Santa Maria Pötsch a la Catedral de Viena i havia demanat la seva ajuda per al treball apostòlic en els països de darrere el teló de ferro. En l'agenda d'alguns el Pare escrigué: *Sancta Maria Stella Orientis, filios tuos adiuvā!* (Santa Maria Estrella d'Orient, ajuda els teus fills!) Quan semblava que el món aleshores comunista era prou distant, com d'un altre planeta, Josepmaria Escrivà pregava -i ens demanava que nosaltres també ho fèssim- pel retorn d'aquells països al Cristianisme.

En una passejada que vam fer va veure una font a prop de la catedral de Colònia on l'aigua corre per una espiral, i em demanà que la fotografiés, ja que era un model que es podia emprar a Roma. Aquest detall reflectia el seu interès per totes

les manifestacions artístiques i culturals dels diversos països que visitava en la labor apostòlica. El mateix vaig observar quan en l'estada a una casa de Couvrelles (França), sovint demanava a cadascú detalls del seu treball professional. Sobretot a partir de 1959, a mi, per exemple, moltes vegades que vaig passar per Roma amb motiu d'algun congrés, em demanava fent broma: *Com van els teus cervells?* En una ocasió s'assabentà que se m'havien escapat unes mones amb què estava experimentant i es va divertir força quan li vaig explicar com havia aconseguit atrapar les que havien sortit al carrer i als jardins dels voltants. Sorprenia que al costat d'una visió universal que abastava tot el món, no deixava d'interessar-se per detalls personals.

Amb ocasió de la meua darrera estada a Roma, el 16 de març de 1974, el Pare, que sabia de les meves passejades pels boscos de Berlín, va voler que en fèssim una plegats. Vam passejar tots dos sols gairebé mitja hora, en una galeria de Villa Tevere. Durant tot el temps el Pare em va animar, insistint en la virtut de l'esperança, i es volcà amb paraules encoratjadores sobre el creixement apostòlic de la labor a Alemanya i a Europa central, al mateix temps que m'explicava tot el panorama apostòlic d'altres països. Es veia que tenia presents les persones i la labor als cinc continents. En acabar, i parlant-me de com havia de ser l'actitud d'adoració vers la Santíssima Trinitat, ho volgué mostrar amb la seva actitud i es començà a inclinar, tant que vaig patir per la seva espinada. Aquest últim record del fundador de l'Opus Dei profundament inclinat en senyal de reverència envers Déu no se m'oblidarà mai. Era evident que el seu universalisme es fonamentava en Déu Pare, Creador de l'Univers, en Jesucrist, Redemptor de tota la Humanitat i en l'Esperit Sant, Renovador de la faç de la terra.